

লিখক—
শ্রীললিত বায় শইকীয়া ।

প্রকাশক—
মাধব চৌধুরী
কল্যাণ-নগর

- ১) আদর্শবিহে— ত্রিভুজিত বাম শইকোয়াই ।
 ২) প্রকাশবিহে— ত্রিকানী নাথ মহন্তই ।
 ৩) সূত্রকবিহে— ত্রিকানি বাম দাসে ।
 ৪) ছপাইছে— পূর্বজ্যোতি পদছ ।
 ফেলীবল্লব, ...

বুল্য— দহ অন্য যাত্র ।

সর্বস্বত্ব সংবন্ধিত ।

—বিহুমান—
 (ছবী কীর্জন)

ত্রিভুজিত বাম শইকোয়া ।

নিবেদন

বিহু অসমীয়াৰ জাতীয় উৎসৱ। বিহুক বাঙালী
কপহী কৰিবৰ কাৰণেই বিহুনাৰ সৃষ্টি। বিহুনাৰ কোনো
বিশেষত্ব নাই বুলিয়েই অতীজৰ পৰা বিহুপ্ৰেমিক সকলৰ
মুখে মুখেহে বিহুগীত চলি আহিছিল। কিন্তু সত্যক ঢাকোন
দি ৰাখিব নোৱাৰি। এই ভ্ৰান্ত ধাৰণা সভ্য সমাজৰ আগত
এদিন ধৰা পৰিল। তেতিয়াৰ পৰাই বিহুনাৰে সকলোৰে
আদৰ লাভ কৰিলে আৰু লিখিত হিচাবে প্ৰচাৰ হবলৈ
ধৰিলে। অসমৰ প্ৰাচীন সভ্যতা কৃষ্টি সাহিত্য—দাপোনৰ
প্ৰতিচ্ছবিৰ দৰে বিহুনাৰ জৰীয়ে দেখিবলৈ পাওঁ—

যেনে :—

আমি যে যাওঁগৈ ডিব্ৰু জিলালৈ আনিদিম কপাহৰ জোলা।
তুমি বৈয়ে ল'বা ৰিহাকৈ মেখেলা মোকো বৈয়ে দিবা চোলা ॥

আৰু :—

নাও হেঙুলীয়া, বাঁঠা হেঙুলীয়া আৰু হেঙুলীয়া চৈ;
চেনাইৰে মৰৰ জাপী হেঙুলীয়া, বিজুলী বাঁহৰে দৈ।

বিহুগীত বিলাক অতি শুৱলা আৰু ছন্দৰ স্বাবলীল
গতি থকাৰ কাৰণে অন্তৰস্পৰ্শী আৰু প্ৰাণত বোৱায় এক
নিৰবচ্ছিন্ন আনন্দৰ সোঁত। তাৰ লগতে শুৱলা সঙ্গীতৰ
সমাবেশ থকাত নৃত্যত ৰূপায়িত হবলৈ সহজ হয়। নৃত্য-
গীতৰ সোঁৱৰণী চিন হিচাবেই বহাগ মাহৰ প্ৰথম
সাতোটা দিনত হুচৰি নাচ-গীত অসমত আৱতমান কালৰ
পৰা চলি আহিছে। বসন্ত কালত হোৱা বহাগৰ বিহুটিয়ে
প্ৰত্যেক অসমীয়াৰ প্ৰাণত একোটি নতুন আনন্দৰ
আলোড়ন তোলে। বিশেষকৈ ডেকা-ডেকেৰীৰ প্ৰাণত
প্ৰেমৰ পুলক জগাই তোলে। একোটি অজান আনন্দৰ শিহ-
ৰণে মনৰ ভিতৰত সুপ্ত হৈ থকা কামনা বাসনাবিলাক
বিহুগীতৰ জৰীয়ে প্ৰকাশ কৰে। সেয়ে হয়তো কোনো

[খ]

কোনো অকৃত্ৰিম প্ৰেম পাশত আৱদ্ধ হোৱাৰ সুবিধা ঘটায়।

সেই সময়ত প্ৰকৃতিয়েও নিজৰ পুৰণা সাজ সোলা-কাঠ নতুন সাজ গ্ৰহণ কৰে। আনকি পানীৰ মাছ-কাছ পনৰ পশু-পক্ষীয়েও ৰং-ৰূপহত আত্মহাৰা হয়। এই জাতীয় উৎসৱ বিহুৰ লগত অসমীয়াৰ প্ৰচলিত বহুত নতুন নতুন নিয়মৰ সোঁৱৰণী হয় যিবিলাক নিজৰ স্বাস্থ্য, শিল্প, ধৰ্ম্ম, নীতি-নিয়মৰ লগত ওতপ্ৰোত ভাৱে জড়িত! সেই কাৰণেই বিহুগাত বিলাক আমাৰ অতি আপোন “বাপতি সাধোন”।

সৰ্বসাধাৰণে যাতে হুচৰি গাবলৈ সৰল আৰু সহজ হয় এই উদ্দেশ্য সাৰোগত কৰিয়েই এই ক্ষুদ্ৰ পুথি ৰচনা কৰা হ'ল। ইয়াত মাত্ৰ এটা খুলমূল আভাষতে দিয়া হৈছে। ইয়াত নিহিত থকা ঘোষা-কৌতুক কেইটামানৰ ব্যাখ্যাৰ বাকী ভালেমান অপ্ৰকাশিত নাম সুমুওৱা হৈছে। কেইটামান সময় আৰু পৰিস্থিতিৰ লগত খাপ খুৱাই ৰচনাও কৰা হৈছে। হুচৰিৰ নামবিলাক সজাওতে পৰাওতে অনেক ক্ৰটি বৈছে সেইবিলাক সদাশয় পাঠক পাঠিকা সকলে নিজস্ব মৰিষণ নকৰিলে অন্য উপায় নাই।

পৰিশেষত এই পুথিখনি যুগুত কৰিবলৈ বন্ধুবৰ শ্ৰীযত কাশীনাথ মহন্তদেৱে বিশেষকপে উদগনি দিয়াত ল'ৰালৰিকৈ উলিয়াব লগীয়া হ'ল। বিহুপ্ৰেমিক সকলক কিমান দূৰ সহায় কৰিব পাৰিছো নাজানো। পাঠক পাঠিকা সকলে এই ক্ষুদ্ৰ পুথিক মৰমৰ চকুৰে চালে ভবিষ্যতলৈ বহল ভাবে উলিয়াবলৈ মন থাকিল। ইতি—

বহা
পূণ্য-ভাদ্ৰ মাহ।
১৯৫১ চন।

শ্ৰীমলিত বাম শইকীয়া।

— অ বিহ্বান —

ঘোষা ॥ দেউতাৰ পদূলিত গোক্কাইছে মধুৰি
কেতেকী মলেমলাই ঐ গোবিন্দাই বাম ।

পদ :— শুকনিগদতি শুনা কুকপতি

কৃষ্ণৰ আক চৰিত্ৰ ।

আছিল দৰিদ্ৰ বিপ্র দামোদৰ

বৈষ্ণৱ অতি পবিত্ৰ ॥

তাহান ব্ৰাহ্মণী, অতি প.ত্ৰতা

হুখে দণ্ড যুগ যায় ।

কাম্পপ্তে আসিয়া স্বামীক বুলিলা

মুখৰ মাত নোলায় ॥

শুনিয়েক স্বামী মন্দভাগী আমি

সহিবো কত নিকাৰ ।

DISTRICT LIBRARY,

দ্বাৰকাত আছে প্রভু যত্নপতি
 পৰম মিত্র তোমাৰ ॥
 দীন দয়াকৰ কৰুণা সাগৰ
 সাক্ষাতে লক্ষ্মীৰ পতি ।
 আমাৰ নিকাৰ দেখিয়া দিবন্ত
 অনেক ধন সম্পত্তি ॥
 ভাৰ্য্যাৰ বচন শুনিয়া ব্রাহ্মণে
 দৃঢ় কবিলন্ত মতি ।
 কৃষ্ণৰ চৰণ দেখিবাক মনে
 যাইবো দ্বাৰকাক প্রতি ॥

× × × ×

ভাৰ্য্যাক বুলিয়া যি পাৰা সন্দেহ
 আনি দিয়া ক্ষান্ত কৰি ।
 শুনিয়া ব্রাহ্মণী মাগি আনি দিল
 চাউল চিৰা চাৰিমুঠি ॥

বাধাই বোলে কৃষ্ণাই মোকে পাৰ কৰা এ
 যমুনাৰ জল ঐ গোবিন্দাই বাম ।

পদ :— কৃষ্ণৰ বিক্রম দেখি স্বাক্ষৰাজ
 পৰম বিশ্বয় মনে ।

যোষা ॥ শঙ্কৰ অই আমাৰ বিজ্ঞপ্তক দৈৱকী নন্দন দেৱ ।

পদ :- শ্রাব বচন শুনি পাশ চাপি
হাসিয়া বোলে কান'ই ।
কেনেকুরা গোটে কাণ থাই ফুরে
চিনোরা হাবলি আই ॥

ভাৰ নাম শুনি ঘুমতি নাসয়
ডৰে কাম্পে মোৰ বুক ।
দেখিলে লৱৰি পলাইবাক পাৰি
সত্ত্বে চিনোৱা মোক ॥

অনাদি স্বরূপে জগত স্রজিনে।
চৰাচৰ ভেদ কৰি ।
সমস্তে জগত প্রতিপাল কৰি
আত্মরূপে আছো ধৰি ॥

ব্রহ্মা মহেশ্বর আদি কবি যত
সমস্তে মোৰ স্রজনা ।
মই নাজানিলো সিটো কাণ খোলা
স্রজিলেক কোন জনা ॥

বিষ্ণুৰূপে মই বৈকুণ্ঠৰ হন্তে
 চড়িয়া গৰুড় স্বৰ্গে ।
 সমস্তে জগত বিচাৰি চাহিলো
 ফুৰিয়া অতি প্ৰৱন্ধে ॥

কৃষ্ণৰ বচন শুনিয়া যশোদা
 ভয় হুয়া বহি আছে ।
 একোৱে উত্তৰ দিবাক নপাৰি
 হাসি মাতিলন্ত পাচে ॥

মিছা সে বুলিয়া মুখে স্তন দিয়া
 কৃষ্ণক সাবটি ধৰি ।
 শ্ৰীধৰ কন্দলি কহে কৃষ্ণ কেলি
 ডাকি বোলা হৰি হৰি ॥

ঃ— বামহে নাৰায়ণ হৰি জয় গোপালহে
 নাৰায়ণ হৰি ।

পদ :— শুন্যৈক সৰ্ব্বজন কৃষ্ণৰ চৰিত্ৰ ।
 আত পৰে আন কৰ্ম নাহিকে কলিত ॥
 লভি আছা জন্ম যিটো ব্ৰহ্মাৰ বান্ধিত ।
 জানি যত্নে কৰা পাণ কৃষ্ণ কথামৃত ॥

ক্ষণিক শৰীৰ বিলম্বত কাৰ্য্য নাই ।
 চিন্তামনি জন্ম হেৰা হাততে হেৰায় ॥
 নাহিকে চেতন কাল অজগৰে গিলে ।
 ধন জন জীৱন যাইবেক এক তিলে ॥
 যত দেখা ভাৰ্য্যা পুত্ৰ সবে অকাৰণ ।
 চাহি মাত্ৰ থাকে কালে ধৰে তেতিক্ষণ ॥
 বিয়ৰ শুখ এক তিলে কৰি চুৰ ।
 যমৰ কিঙ্কৰে ধৰি নিৰে যমপুৰ ॥
 যমৰ মূৰ্ত্তিক দেখি হৰাইবে চেতনা ।
 দোৰ্ঘোৰ নৰকে পেলাই ভুঞ্জাইবে যাতনা ॥
 হেন জানি কৃষ্ণৰ চৰিত্ৰ কৰা সাৰ ।
 তেবেসে তৰিবা ঘোৰ সংসাৰ নিকাৰ ॥
 বিচাৰি শাস্ত্ৰত পাইবা এতিসে যুগুতি ।
 কৃষ্ণৰ নামেসে সাধে ভুক্তি মুকুতি ॥
 কলিৰ পৰম ধৰ্ম্ম জানা হৰিনাম ।
 শঙ্কৰে বচিলা ডাকি বোলা ৰাম ৰাম ॥

ঘোষা :— হৰাই লৈ সবগৰ তৰা

চাই থাক ঔ নিলগৰ পৰা

পদ :— শঙ্কৰ দেও বজাবে পুতেক মণিকোঁৱ

এবেলা খতি খন নাই ।

এবেলা ঘোৰাতে এবেলা দোলাতে
এবেলা খেলি খেলাই ॥

ঘোৰাকে খেলিয়ে কোঁৱৰ গা বুজুৰাই
হাতী খেলিবলৈ যায় ।
হাতীকে খেলিয়ে কোঁৱৰ গা বুজুৰাই
পানীত খেলিবলৈ যায় ॥

একাঠু পানীতে কোঁৱৰ গা নিতিতে
এককাল পানীলৈ যায় ।
এককাল পানীতে কোঁৱৰ গা নিতিতে
এডিঙি পানীলৈ যায় ॥

এডিঙি পানীতে কোঁৱৰ গা নিতিতে
এচুলি পানীলৈ গল ।
মঙ্গলবাৰৰ দিনা কালক্ষণ লাগিলে
কোঁৱৰ পানীত পৰি হেৰাল ॥

ষোষা :— নিলাজী চ'ত আছিল ক'ত
বহাগী ৰাম নেথাকো যাম ।

পদ :- বহাগৰ বিছতে তিনে পিঠা খাই
 হুচৰি চাবলৈ যাওঁ ।
দৈ পইতাৰে পেট ঢেঁচা কৰি
 মাহীটিৰ ঘৰতে খাওঁ ॥

মাখিয়তী লই মাখি কোবাই থৈ
 গৰুৰ জাগ পদলিত দিওঁ ;
 * ঘিলা ঘূৰাই থৈ গৰুক খুৱাবলৈ
 ঘিলা পিঠা ভাজি নিও ॥

নহক পানীৰে চাৰি বেৰ ছটয়াই
সাপৰে বান্ধনি মাৰো ।
নাহৰ পাত লিখি লৈ ঘৰৰ চালত খুচি থৈ
ইন্দুক প্ৰাৰ্থনা কৰো ॥

কবি পছি খেলি মনর আনন্দের
 দেতুকাৰে হাত বোলাও ।
 একুৰি এটা বন-শাক বান্ধিলে
 (সন্ধ্যা) মনৰ হৰিষে খাও ॥

* চতুৰ সংক্ৰান্তি দিনা আবেলি পৰত গৰুৰ গোহালিত ঘিল.
বুৰাই আৰু গধূলি ঘিলা পিঠা ভাজি গৰুক খুওৱাৰ নিয়ম
উজী অসমত প্ৰচলিত।

ফুলাম গামোচা কান্ধত মেৰাই লৈ
 গুৰুজনক মান ধৰো ।
 বিহু মন বলিয়া উতলা শৰীৰক
 বিহুনীৰে শীতল কৰো ॥

ঘোষা :— পহু মাৰিবৰ শৰ এইটো বৰডেকাৰ ঘৰ
 ধৰচোন লৰাহঁত খোলাতে ৰাতি পূৰক ।

পদ :— হৰিৰ নামৰ শুনিয়ে মহিমা
 সান্নিধ্য কৰি চিত্ত ।
 অজামিল নামে আছিল ব্রাহ্মণ
 বেশ্যাত ভৈল পতিত ॥

বিপ্ৰৰ ঔৰষে বেশ্যাব গৰ্ভত
 দশপুত্ৰ জাত ভৈল ।
 অতি দয়াতৰ কণিষ্ঠ পুত্ৰৰ
 নাৰায়ণ নাম থৈল ।

জাতি কুল ক্ৰিয়া সমস্তে ত্যাগিলা
 মিলিল কৰ্ম বিপাক ।
 যত মহাপাপ সমস্তে মিজিল
 পোষন্তে পুত্ৰ ভাৰ্য্যাক ॥

অনেক অধম্য' কবন্তে বিপ্রব
 আয়ু ভৈল সমাপত ।
 ভয়ঙ্কর তিনি গোটা ষমদূত
 আগে ভৈল উপগত ॥

+ + + +
 মাধৱব প্রতি যবে হোৱে মতি
 যি কুৰে নাম স্মৰি ।
 ইটো মোৰ দাস নাচাবন্ত পাশ
 বাখিয়া ফুৰন্ত হৰি ॥

—৪০৪—

ব্যঙ্গ চুচক :-

ঘোষা :— লাই হেৰ লেলেং সকলুতাৰ চেলোং
 মাগুৰি অই তয়ে বৈয়ে দিয়া পাগুৰি অই ।

পদ :— * পাচে ত্ৰিগয়ন দিব্য উপবন
 মাগুৰি অই তয়ে বৈয়ে দিয়া পাগুৰি অই ।
 লাই হেৰ লেলেং ।

● পদৰ সোঁহাতে ভাঙি দিয়া মতে ঘোষাটো দিলেহে এই
 ঘোষাটো খাপ খাই পৰিব । গতিকে গায়ক সকলে ওপৰত
 ভাঙি দিয়া ঘোষাটো মতে তলৰ খিনিও দি যাব ।

দেখিলন্তু বিদ্যামানে বাম বাম— মাগুবি অই ...

লাই হেব লেনেং ।

ফল ফুল ধরি জকমক করি ... মাগুবি অই ... ।

লাই হেব লেনেং ।

আছে যত বিদ্যামানে বাম বাম— মাগুবি অই ...

লাই হেব লেনেং ।

শিবীষ সেউতি তমাল মালতি

লবঙ্গ বগী গুলাল ।

করবীর বক কাঞ্চন চম্পক

ফুলে ভবে ভাঙে ডাল ॥

শেরালী নেরালী পলাশ পারলী

পারিজাত জুতি জাই ।

বকুল বন্দুলী আছে ফুলি ফুলি

তারো সীমা সংখ্যা নাই ॥

ঢোলে বাই ঢুলীয়া টিকাত নাই চুবিয়া

ঢোলে ভালে করি বাবি ।

ঢোলবে মাঝিবে নাকটি ছিঙিব

ঘরলৈ উভটি যাবি ॥

উজাই আহিলে চিচিমুখৰ জাহাজখন
জিলিকি আহিলে টিং ।
জিলিকি আহিলে আমাৰে নাচনী
সেওটা ফলাতে চিন ॥

দেখিছা দেউতা হাতত ঢোলৰ মাৰি
ডিঙিত কেঁচা ঢোলৰ ভাৰ ।
জনমে জনমে শুধিব নোৱাৰা
অতখন ৰাইজৰ ভাৰ ॥

মুগা চোলাই হুগুৱাই তোকে হেৰ নাচনী
এঙা চোলাই হুগুৱাই তোক ।
বংপুৰ জিলাৰে বেছম জাকিট আনি দিম
সেইনো চোলাই গুৱাব তোক ॥

নাচনী নৰিয়া পৰিল সমনীয়া
নাচনী নৰিয়া পৰিল ।
নাচনী সলনি কুকুৰা কাটিলে
নাচনী উঠিয়ে বহিল ॥

দেউতাৰ চ'ৰাঘৰ দেখিবলৈ গুৱলা
শৰণ খেৰে মেলি চায় ॥

ন শ করাৰে ছশকৈ গাঠনি
সৰিয়হ পিচলি যায় ॥

দেউতা ওলালে বাট চ'ৰাৰ মুখলৈ
 ছলিয়াই পাতিলে দোলা ।
 কাণত জিলিকিলে নৰা জাংফাই
 গাত গোমচেঙৰ চোলা ॥

খুড়াদেউ পলালে হ্ৰচি চাবলৈ
খুড়ীদেউ ওলোৱা নাই ।
খুড়ীদেউৰ দিবৰ মন ৰূপকৈ ছটকা
খুড়াদেউৰ দিবৰ মন নাই ॥

বিহৰে চেনেঙখন উকাঁকে বৈছিল।
ক'তো নেভাঙিলা গোৰ ।
এই বেচি বোদেউ ছচৰিৰ কাৰণে
মেলি দিয়া জপাবে মূৰ ॥

ধনে ধনে কবি ধনকৈ সাঙ্খিলা
পৰম যতনে কৰি ।
ধনে থাকিল পৰি দৈহা গলে চলি
লগত গল ঢুচলি খৰি ॥

শুকান ঢেকীয়ার কাপ
জীয়াই থাকা মানে ভকতক সোধিবা
মৰিলে সোধিবা কাক ।

পৰি হাঁহে কণী ভাগিল
বৰঘৰৰ ভিতৰত চিকাকপ হেৰালে
বিচৰা বিচৰি লাগিল ॥

ইদালি ভল্লুকা কোনে কাটি নিলে
সিদালি মুকলি হল ।
আমাৰ নাচনীক কোনে ধৰি নিঃ
বিহ্বলনৌ উকঙা হল ॥

বিহ্ব কৰি থাকিবৰ মনে ঐ লাহৰ
বিহ্ব কৰি থাকিবৰ মন ।
বিহ্ব কৰি থাকোভে
ভৰিব লাগিব ধন ॥

ভল্লুকা বাইৰে আখি ঐ দেউতা
ভল্লুকা বাইৰে আখি ।
বতাহ বৰষুণে ওন্দোলাই আনিছে
আমাকো নথবা বাখি ॥

বাইজ হল অসয়া বাইজ হল অময়া
 বাইজ হয় ছুববীৰ মান ।
 অতখন বাইজক সোধিব পাৰিলে
 পাবা বৈকুণ্ঠত থান ॥

এটা বাতিত নহক এটা বাতিত পনক
 এটা বাতিত খুতবা শাক ।
 মূৰৰ চুলি চিঙি আশীৰ্বাদ কৰিছে
 গৃহস্থ কুশলে থাওক ॥

আজি পূণ্য তিথি অ' মোৰ অতিথি
 পজাত মোৰ দিলাহি ধূলি ।
 ছুববি বনৰ নিয়ৰ ভাঙি ভাঙি
 আহিলা দুটি পাৰ বুলি ॥

কথা বেলিকা অতিথি আহিলে
 আহিল গোহালৌৰ গাই ।
 এপিনে তাঁতশাল এপিনে ঢেকীশাল
 ক'তে দিম অতিথিক ঠাই ॥

ঘোষা :— জায়ে জালি জাপি ভাঙে শলিকাঠি
নিয়ৰত তিয়াই যাও ভৰি জালিজাপি ...

পদ :— তিতিকি তিতাফুল যোৰহাটৰ গোলাপফুল
চেনীমৰা বাগিছাৰ চিঠি ।
যেতিয়া তোমালৈ মনতে পৰিল
যাওনো বৰষুণত তিতি ॥

আক হওক ধুনীয়া মদাৰ ফুল এপাতি
নহয় গোলাপ ফুলৰ নান ।
আক হওক চহকী মহৰী কেৰাগী
নহয় খেতিয়কৰ মান ॥

দুখীয়া এবুলি নানাৰো মৰমী
বাৰ সাজ লঘোণত থই ।
যেনে তেনে কৰি খুৱাম ঐ মৰমী
তালৈ নকৰিছো ভয় ॥

দুখীয়া এবুলি ভাবিলে কি হব
যি আছে কপালত হব ।
দুখনি হাতেৰে আনিম ভিক্ষা কৰি
নাই দেহা সিপাৰে যাব ॥

কুটুলা কুটুলি জুটুলা জুটুলি
 ছুতুলি জ্বাবে জিম ।
 মোৰ লগত পীৰিতি কৰা যদি লাহৰী
 দেহা উবুৰিয়াই দিম ॥

তুমিয়ো আমাৰে আমিও তোমাৰে
 ভয়োৰে একেটি কায় ।
 সবজন ঈশ্বৰে আমাকো স্রজিলে
 কোনো ভিনে পৰে নাই ॥

ঘোষা :— দলনিতে জকাই বাম বুঢ়ালোকক শুধি চাহ
 বিহুনো মাৰিবলৈ যাম ।

পদ :— চাইনো চাই থাকিলে হাবিয়াস নপলাই
 নেথালেও নুগুছে ভোক ।
 কিনো খাই যাবি বালিহাটৰ বেঙেনা
 দলিয়াই দি যাবি মোক ॥

খিটিক খিটিক কৰি তাতে বৈ আছিল
 দোৰ্পতিৰ গুৱলা মাত ।
 তোমাৰ ওচৰলৈ যাওঁ কেনে কৰি
 শতুকৰে নিদিয়ৈ বাট ॥

পূবৰে তৰাটি পূবতে ওলাব
 যাউতি-যুগীয়া কৈ ।
 পশ্চিমৰ বেলিটি থিতাতে লুকাব
 তালৈ নেথাকিবা বৈ ॥

ডিবুৰু নৈ খন জাপে দি পাৰ হম
 ব্রহ্মপুত্র কেনেকৈ হম ।
 সিপাৰৰে পৰা তুমি মাতে দিবা
 মকৰা যোৱাদি যাম ॥

যদিও ছুখীয়া মইনো সমনীয়া
 তোমাৰে কপালত থাম ।
 মৰিবৰ সময়ত জানিবা মইনা
 তোমাৰ গুণ বুটলি যাম ॥

ঘোষা :— এ জাইমলা নাহৰে পেলাব, কলি জাইমলা
 নাহৰে পেলাব কলি ।

পদ :— চ'তে গই গই বহাগে পালেহি
 কুলিলে ভেবেলি লতা ।

জোনবে সাৰথি তৰা
 আমাৰে সাৰথি চেনেহী নাচনী
 নিচিনো নিলগৰ পৰা ।
 আৰ্চিৰ কেনোৱা গন
 হাতৰ পানীটুপৌ ৰাখিব পাৰো মই
 ৰাখিব নোৱাৰো মন ।

—•—

ঘোৰা :— কেতিয়াবা মইনাজান এনেনো বিচাত লাগে
 টেটু কাটি মৰিবৰ মন

পদ :— চকুলৈ চালে তুমি মুখলৈ নোচোৱা
 মই চালে তলমূৰ কৰা ।
 তুমি নো মাতোতেই মাতিব পাৰো মই
 জানোচা কেতেৰাই মাৰা ॥

কাপোৰ কলা হলে ধুলিয়ে মাটিয়ে
 দেহা ক'লা হলে ঘামে ।
 তোমাৰে সম্ভাপত দেহা শুকাই গলে
 মাৰিয়ো নিনিয়ৈ যমে ॥

মিকিৰৰ বৰ চাঙত বজাই বৰে কাঁহী
 ভৈয়ামত বজাইছে ঢোল ।
 চেঙেলীয়া মনক বান্ধিবই নোৱাৰি
 চিঙে মৰাপাটৰ ডোল ॥

হাতে কোমল কোমল ভৰি কোমল কোমল
 তোমাৰ কোমল কোমল মাত ।
 তোমাৰ মাতে গুনি থাকিব পৰা নাই
 এৰি যাওঁ পেটৰে ভাত ॥

দিও আদৰেৰে লোৱা সোণ সাদৰেৰে
 প্ৰেমৰ মুকুটা মণি ।
 সেইনো মণিধাৰি দলিয়াই নিদিবা
 দুখীয়া নিচলা বুলি ॥

নমৰা কাললৈ কৰিছো মইনা ঐ
 তোমাৰ দেহাটিলৈ আশা ।
 মোৰ এই দেহাট তোমাতে সোধালো
 তুমি কেনেকুৱা দেখা ॥

ঘোষা :— স্বাধীনতাৰ ছুৱাৰখন গান্ধীয়ে খুলিলে
অহিংসাক সাৰথি কৰি ।

পদ :— কেনেই এনেকুৱা হ'লি অসমীয়া
বিদেশী বতাহত পৰি ।
বিহুৰে তিনিটি জাতিৰে কৌৰিতি
এখানি এবানি কৰি ॥

বিহু মোৰ আপোন ঐ বাপতি সাহোন ঐ
অহা নাই বিদেশৰ পৰা ।
অসমৰ গুৱনি ৰঙালি বিহুটি
অনা নাই বঙালৰ পৰা ॥

বিহুটি প্ৰাণৰ ধন ডকা দি অনা নাই
অনা নাই কোম্পানীৰ ধাৰত ।
জাতিৰে মৰমৰ বিহুৰে কঠিয়া
আপুনি গজিছে প্ৰাণত ॥

নেৰিবি ঐ ডেকাটি ম'হৰ শিঙৰ পেপাঁটি
নেৰিবি ঢোলৰে চেঙ ।
গামোচা এৰি থৈ 'টাৱেল'খন নলবি
আপোন ধন নেৰিবি কেঙ ॥

থুৰিয়া এৰি থৈ 'ইয়েৰিং' নলবি
 ডুগডুগী এৰি থৈ 'লকেট' ।
 ৰিহা খন এৰি থৈ শাৰীখন নলবি
 ভমকা ফুলীয়া জৰ্জেট ॥

পেপাঁটো এৰি থৈ 'ক্লাৰিনেট' নলবি
 ঢোল থৈ নলবি "ড্রাম" ।
 বিহুনাচ এৰি থৈ "বলডেন্স" নলবি
 লুকাই থৈ জাতিৰে মান ॥

আপোনাৰ শত্ৰুক নহবি চেনাইটি
 দুখিনী আয়েবৰ জীৱ ।
 এৰি থৈ ঘৰৰটি নলবি পৰৰটি
 জাতিৰ জাতীয়তা যাব ॥

—•—

ঘোষা :— তালুৰ খুটা উলুজৰি তাতে আছে মইনা বহি ।

পদ :—

হাতত ঘটি লইনো মই, হাগিবলৈ যাবে মইনা ;
 সৰ্বকথা শুনিলে মই, তোমাকেহে পাৰে মইনা ;

জামোল এখন দিয়ানো মোক, পাণত লগাই চুনে মইনা ;
 কোনো ফালে নাপাহৰো তোমাৰেহে গুণে মইনা ;
 মূৰলৈকে চালোনো মই, দীঘল দীঘল চুলি মইনা ;
 সৰ্ব্বথোপা মেৰাই আছে, হাতী দাঁতৰ ফণী মইনা ;
 ককাললৈ চালোনো মই, যেনে ককাল সৰু মইনা ;
 মুঠিতে জুজুয়া যেনে, হৰৰে ডম্বৰু মইনা ;
 হাতলৈকে চালো মই, পহুমৰে ঠাৰি মইনা ;
 আঙুলিলৈ চালোনো মই, পবালি পবালি মইনা ,
 ঈতলৈকে চালোনো মই, ডালিমৰে গুটি মইনা ;
 সত্যে সত্যে কৈছোনো মই, তোমাকেহে নিমে মইনা ;
 যত টকা লাগে মানে, বাপেৰ মাৰক দিমে মইনা ;
 যদি টকা নলও বুলি মোকৰ্দ্দমা কৰে মইনা ;
 তুমি যদি জবাব কৰা বাপেৰ ফাটেক পৰে মইনা ;
 অ মইনা সোলেং অ'ই বাপেৰনো ফাটেকতে পৰে ।

ককায়েকনো গৈছিলে ইটানো মাৰিবলৈ
 শুকান পিঠাগুৰি খায় ।
 ককায়েকে খবৰ পায় ছোৰা চুটি মেলিলে
 সেন্দুৰী যে পাবলৈ নাই ॥

বাপেকক চলিলে নেপালীৰ গাখীৰে
 মাকক চলিলে ধনে ।
 পমিলীক চলিলে সেন্দুৰৰ টেমাৰি
 সেন্দুৰীক চলিলে প্ৰেমে ॥

ব্য হু চ ক ঃ—

ভাটক টিকে টিকে টিকে ঐ মইনা
 চৰাইনো ফুলে কলা খায়—
 চৈ বাৰী চৈ নাও বিচাৰি লৈ যাওঁ
 বুঢ়ী আই ঐ লোণ দে বগৰি খাওঁ ।
 অমুকি অই, তমুকি অই ভচুকি অই তহুকি অই
 ভই মোৰ লাহৰী অই জনপান সজাই দে খাওঁ
 বিহু মাৰিবলৈ যাওঁ ।

টিন দাওঁ দাওঁ ঘিটিন দাওঁ দাওঁ দাওঁ
 ঘিঘিন ঘিটা মালিতো চেভেন
 কালি ঘেট্ ঘেট্ ঘেট্ লাং পাতো চাং পাতো
 আকো চিপো—আচিপো চিপো
 হোঁঃ হোঁঃ হেই ।

—৪—

সবিয়হ ফুলাদি ফুলিছা লাহৰী
 পীৰিতি নকৰা কিয় ।
 ইমানটি গপেৰে কিমান দিন থাকিবা
 আটাই ছুদিনীয়া জীৱ ॥

তুমিয়ে আমিয়ে এনে কুমলীয়া
 এনে কুমলীয়া! দেহা ।
 তুমিয়ে আমিয়ে পীৰিতি কৰিলে
 কোনেও নোবোলে বেয়া ॥

নিজে মনে জানি পীৰিতি নকৰা
 পীৰিতি কৰিছা হানি ।
 মনুষ্যৰ দেহাটি চিৰ দিন নেথাকে
 যেনে কচুপাতৰ পানী ॥

একালৰ প্ৰেমৰ দুখ একালত ভুগিবা
 একালত পৰিব খহি ।
 একালত মইনা কান্দিব লাগিব
 লোকৰ দুৱাৰমুখত বহি ॥

তামোলৰ এঙনি তামোলৰ জেঙনি
 কুমলীয়া তামোলৰ ঠোক ।
 দাঁতৰ জিলিকনি মুখৰ মিচিকনি
 কেনেকৈ পাহৰিম তোকে ॥

মিছা মাছৰ নিচিনা ককাল খামুচিয়া
 ঘোঁৰাফানৰ নিচিনা চুলি ।
 কাহানিকৈ ধৰিমগৈ বুকত সারট মাৰি
 হৃদয়ৰ প্ৰাণেশ্বৰী বুলি ॥

গাটো কাতিকৈ নেচাবা মইনা
 মোৰে শপত লাগিব বেয়া ।
 জনমে জনমে থাকিম একেলগে
 যদি কৰে ঈশ্বৰে দয়া ॥

আছে যদি কপালত হব ধনে বস্তু
 যেনে ছুখীয়ালৈ যোৱা ।

নাই যদি কপালত হব কবে পৰা
যেনে চহকীলৈ যোৱা ॥

ছুখীয়া এবুলি ভাবিলে কিহব
যি আছে কপালত হব ।
ছুখনি হাতৰে আনিম ভিক্ষা কৰি
নাই দেহা সিপাৰে যাব ॥

মাতিলে মুখৰ মাত নিদিয়া লাহৰী
ছুখীয়া দেখিলা মোক ।
চকুৰ টিপে মাৰি বলিয়া কৰিলা
এতিয়া নিদিয়া শোক ॥

দেহত খেলি মেলি কৰে প্ৰাণেশ্বৰী
যেনে কচুপাতৰ পানী ।
তোমাৰ বেজাৰত মৰিম কাহানিবা
কোনেও নেপাব জানি ॥

মৰিলেও মৰি যাম সকলো এৰি যাম
তোমালৈ বৈ যাব আশা ।
যদিও লাহৰী এতিয়া নাভাবা
তেতিয়া নাপাবা দেখা ॥

হাবিত জুই লাগিছে আটায়ে দেখিছে
 ওপরে উৰিছে ছাই ।
 অন্তৰ জুই লাগিছে কেৰে দেখা নাই
 অন্তৰ পুৰি মাৰিছে খাই ॥

কাণে চাই গঢ়াই দিম কেৰু মোৰ লাহৰী
 হাতে চাই গঢ়াই দিম থাক ।
 তুমি ময়ে শুবলৈ শোৱা পালেং সজাই দিম
 শিমলু ভুলাৰে গাক ॥

আহো মইনা অকলৈ যাম মইনা অকলৈ
 থাকো মইনা অকলৈ শুই ।
 আগেয়ে নেজানো এতিয়া জানিলো
 শৰীৰত একুৰা জুই ॥

দেহে হ'ল অলীয়া দেহে হ'ল বলিয়া
 দেহা হ'ল দিহিঙৰ গড়া ।
 ভোমাৰ লগত বলিয়া হলো অই লাহৰী
 মুখৰ হাঁহিটিৰ পৰা ॥

কি খুৱাই ভুলালা তুমি অই লাহৰী
 মোৰে পগলা প্ৰাণ ।

এতিয়া লাহৰী এৰিব নোৱাৰি
দেহালৈ পৰিছে টান ॥

কলৈ যাওঁ কি কৰো ক'ত মই মৰোঁগৈ
 কেনেকৈ পাহৰিম তোমাক ।
 ইপুৰি এৰিথৈ সিপুৰি পামেগৈ
 তেতিয়া পাহৰিম তোমাক ॥

মনৰো ঠিকনা নাই মোৰ লাহৰী
চিন্তাৰো ঠিকনা নাই ।
ঘৰত মনে মাৰি থাকিব নোৱাৰো
তোমাৰ চিন্তাই মাৰিছে খাই ॥

জুইতবে বালি বগী ধকে থাকি
কাছই কণী পাৰে লেখি ।
গাত জুই জ্বলিছে সবিয়হ ফুটিছে
চেনাইক পানীঘাটত দেখি ॥

ঢাৰি পাৰি থেবেজু লিখো প্ৰাণেশ্বৰী
 পাটি পাৰি থেবেজু লিখো ।
 তোমাৰে নিচিনা অতিকৈ ধুনীয়া
 বাতি সমাজিকত দেখো ॥

পানীয়ে পানীয়ে তুমি লৰে মাৰা
 ময়ো লৰে মাৰো বামে ।
 ছ-চকু পানীৰে বিহা খন তিতিলে
 মেখেলা তিতিলে ঘামে ॥

কিনোটি অমাতৰ মাতে ঐ লাহৰী
 কিনোটি অমাতৰ মাত ।
 তোৰে মাতে শুনি ববকে নোৱাৰো
 এৰি যাওঁ পেটেৰে ভাত ॥

নৈয়ে নৈয়ে মইনা কুহি মাছ উজালে
 ৰোৱে মাৰিলে ছাটি ।
 তোমাক ঐ লাহৰী নেপাব লাগিলে
 জীৱনটি কৰি যাম মাটি ॥

হাফলুব ওপৰত চৰে ক'লা গক
 কুমলীয়া ঘাঁহকে খাই ।
 যেতিয়া লাহৰী তোমালৈ মনত পৰে
 শৰীৰ ক'লা পৰি যায় ॥

আছিছা অকলৈ যামগৈ অকলৈ
 পাব হৈ জীৱনৰ সঁকো ।

PLEASE HANDLE THE BOOK CAREFULLY. — * বিছরান

জীয়াই থাকোমানে পীৰিতি কৰিবা
লগত লৈ নোষোৱা কাকো ॥

কেলৈ লাগিছে নগৰৰ ৰাজপাট
কেলেই লাগিছে ঘৰ ।
হাবিৰ ৰম্যপুৰী প্ৰেমৰ বাসস্থলী
প্ৰেমৰে পাতিম ঐ ঘৰ ॥

তোমাক চাই আমনি নেলাগে লাহৰী
পেটটো নেলাগে ভোক ।
তোমাৰে নিচিনা প্ৰেমৰে পুতলা
কোনে গটাই দিব মোক ॥

তোমাক গুণি ভাবি দেহা শুকুৱালো
গাত হেৰুৱালো বল ।
পীৰিতি কঠিয়া তলিত হেৰুৱালো
আশা মোৰ নিৰাশা হ'ল ॥

হাড়ক মাটি কৰি তোমালৈয়ে বুলি
ঘটিছো দুখেৰে ধন ।
তোমাক আশা কৰি আছো ঐ লাহৰী
পৰলৈ দিয়া নাই মন ॥

মাৰৰ ঘৰতে থাকিলে কি হব
 পুৰুষৰ গুৰিলৈ যোৱা ।
 তুমি মৰি গলে কোনে পিণ্ড দিব
 তালৈ ভাবি-গুণি চোৱা ॥

মইনাৰে প্ৰেম নদীত নাওঁ খেলিছিলো
 ব'ঠানো ধৰিছিলো টানি ।
 বুকুত মোৰ জ্বলা জুই তুমি দিবা বুলি
 আগেয়ে নেপালো জানি ॥

বিজুলী নহলো চমকত চাবলৈ
 নহলো বোঁৱতী নৈ ।
 চৰাইও নহলো উৰি গৈ চাবলৈ
 ছকাষে ছপাখি লই ॥

কেলৈ এনেকুৱা হলি ঐ লাহৰী
 কেলৈই তেনেকুৱা হলি ।
 গালৈ কাটি কৰি এফেৰি নেচালি
 শত্ৰুক হোৱাদি হলি ॥

নিজে নিজৰ কথা গুনিছো ভাবিছো
 অকলৈ নিজানত বহি ॥

সেইটি সময়ত কোনে মাত লগাব
কোনে দিব বুজনি আহি ॥

ৰাতিপুৱা বাহি ঠাই কোনে সাৰি দিব
হাতত লৈ খেৰৰে শোটা ।
শুই মই উঠিলে কোনে আনি দিব
বাহী মুখ ধুবলৈ লোটা ॥

কোনে আনি দিব নাদৰ পানী টুপি
কোনে ৰান্ধি দিব ভাত ।
কোনে পাৰি দিব শোৱা চাৰিপাটী
কোনে দিব মৰমৰ মাত ॥

নিজে ভাতে ৰন্ধা নিজে পানী অনা
নিজে বনে কৰি খোৱা ।
তাতোকৈ আৰু সোন লাগিছেনে দুখ
তাকে ভাবি গুনি চোৱা ॥

মনে পাঁজি কটা চেলং ছকাঠী
বুকুতে পাতিছো কাঁহী ।
বিহুৰে বিহ্বান এয়ে তোমালৈ
যক বতাহত ভাঁহি ॥

ম'হবে ধুনীয়া টাকুৰী শিঙিয়া
 ছাগলী ধুনীয়া পঠা ।
 মানুহৰ ধুনীয়া মাগুৰ বৰণীয়া
 মনত লগাই যায় বেথা ॥

আয়ে নিদিয়ে বোপায়ে নিদিয়ে
 বোৱা তোলাৰ গুণলৈ চাই ।
 তুমি প্ৰাণেশ্বৰ চোৱা মনে কৰি
 যোৱন কাল ভটিয়াই যায় ॥

আহাৰে শাওণে আম কঠাল পকিছে
 কলিয়া হলোৱে খায় ।
 চৰকাৰী কামতে মোৰ ধন আছেগৈ
 ধেমালিৰ বতৰে যায় ॥

ধনলৈয়ে বুলি খুন্দো পিঠাগুৰি
 পৰুৱা পিপৰাই খায় ।
 চাবে দিয়া গাখীৰ ঐ মোলান পৰি যায়
 সোন্দা কল মৰহি যায় ॥

ডিবুৰ আগলি নৈ ভেঙুৰীয়া
 উটাই পঠিয়াও ভূৰ ।

লেখাফাৰ ভিতৰত ছবি দি পঠিয়াও
আঙুলিৰ চিন দি মোৰ ॥

কিনোটি লেটাই ঐ সাজিলা পিতাই ঐ
নিদিলা বাঢ়েৰে শালত ।
কিনো দায়ে জগৰ লগালো পিতাই ঐ
নিদিলা যৌৱনৰ কালত ॥

আমৰে গছতে হাইঠা পৰিলে
মাৰোঁতা নহলে কেও ।
তোমাৰ শৰীৰত উৎপাত কৰিছে
বুজাওঁতা নহলে কেও ॥

তোমাৰ ওচৰলৈ যামে কেনে কৰি
জানো বুকত মাৰে শেল ।
তোমাৰ শৰীৰত উৎপাত কৰিছে
যেনে মাছে ভজা তেল ॥

ভাবি জ্বলা কলা নহবা মইনা ঐ
বিয়াকুল নহবা অতি ।
কোমল বয়সতে পীৰিতি কৰিলে
পাচলৈ কি হব গতি ॥

বিধিৰে বিধতা অজন্তা পালন্তা
জনমৰ গৰাকী আই ।
বনৰ বনে পশু জোৰাকৈ পাতিলে
আমাৰ জোৰ পাতোতা নাই ॥

তুমিয়ো আমাৰে আমিও তোমাৰে
ছয়োৰে একেটি কায় ।
সৰজন ঈশ্বৰে আমাকো অজিলে
একো ভিনে পৰে নাই ॥

জাননী

ভালত নাম দিয়া কিতাপ বিলাকৰ আনিয়ৈ প্ৰকাশক
আৰু “ষ্টকিষ্ট”। সেই কাৰণে ভাল ঠিকনালৈ লিখক।
সৰহীয়াকৈ নিওতাক উপযুক্ত কমিচন দিয়া হব।

১। জীৱভাগৱত গীতা—(পদ্য) :	১০	২। মানোজ নাথ—	১০০
২। মহাত্মাৰ জীৱনী—	১০০	১০। চানেকী—	২১
৩। হাঁহিৰ জাউৰী—	৫০	১২। শনিৰ চৰিত্ৰ—	৫০
৪। বিদ্যালী যন্ত্ৰ—	১০	(নল দয়বন্তী চৰিত্ৰ)	
৫। বেজালী ও নিদান—	১০	১২। বিহুৱান—(হচৰী কীৰ্ত্তন)	১০০
৬। ধোবা-বুৰী—	৬০	১৩। স্যমন্ত হৰণ—	১০
৭। বিহুৱতী—	১০০	১৪। উজ্জ্বালপাত্ৰ—	১০০
৮। জীৱ কাহিনী—	৫০	১৫। সতী সাধনী—(যজ্ঞ)	

প্ৰাক্তীহান—

মাধৱ চৌধুৰী—বহা

অগাধ —অসম।

বিনীত—

শ্ৰীকাশী নাথ মহন্ত।